

ROLNIK

Bezpłatny dodatek — wychodzi co tydzień.

Rok 1

CHOJNICE, dnia 21-go sierpnia 1924 r.

Nr. 21

Urodzaje światowe.

Według wiadomości międzynarodowego instytutu rolnictwa w Rzymie przewidywany jest zbiór światowy zbóż nieco wyższy od średniego, ale prawie we wszystkich krajach niższy od zbioru zeszłorocznego.

Ogólnie biorąc można powiedzieć, że w Europie północnej i północno zachodniej plon będzie nieco wyższy od średniego, dobry w Europie środkowej, niższy od średniego w Europie południowej i południowo-wschodniej z powodu długotrwałej suszy. Mierniej przedstawiają się zbiory w konlonych afrykańskich francuskich i w Azji Mniejszej. Z Kanady nie ma jeszcze danych liczbowych, w każdym bądź razie wiadomo, że obszar zasiany pszenicą mniejszy jest o 4 procent od obszaru zeszłorocznego, oraz, że susza dała się we znaki zbiorom w prowincjach centralnych i północnych. Ostatnie wiadomości ze Stanów Zjednoczonych brzmią pomyślnie jak również z Australji, gdzie w połowie roku padały deszcze.

Dotychczas udało się zebrać dane o plonie pszenicy w 8 państwach europejskich w Belgji, Bułgarii Hiszpanji, Finlandji, na Węgrzech, we Włoszech, w Luksemburgji i w Stanach Zjednoczonych, Libanie, Indjach Wschodnich, w Japonji wreszcie w Egipcie i Tunisie. Plon ten wynosi 434 miliony 600 tysięcy kwintalów, mniej niż w roku zeszłym o 40 milionów i wogóle poniżej przeciętnej z lat 1918 — 1922. Plon żyta w 7 państwach europejskich bez Włoch i w Stanach Zjednoczonych wynosi 44 mil. 100 tys. kwint. czyli nieco więcej, niż w roku ubiegłym. Plon jęczmienia w 7 państwach europejskich bez Włoch, w Stanach Zjednoczonych, Libanie, Japonji, Egipcie, Tunisie sięga 87 milj. kw. i jest znacznie poniżej lat 1918 — 1922 oraz plonu zeszłorocznego. Plon owsa natomiast w tych samych krajach (prócz Belgji, Japonji i Egiptu) przewyższa zarówno plon zeszłoroczny, jak i średni plon z lat 1918 — 1922, wynosząc 213 milionów 900 tysięcy kw. Co do kukurydzy, to dane tymczasowe ze Stanów Zjednoczonych wykazują zbiór 639,9 mil. kw. czyli mniej o 18 procent w porównaniu z rokiem 1923.

Z okopowych ziemniaki są spóźnione, ale pogoda, sprzyjająca w czerwcu, pozwala stawiać dobre horoskopy, zbiór zapowiada się lepiej niż w roku zeszłym z wyjątkiem Stanów Zjednoczonych. Uprawa buraków cukrowych wzrosła w wielu państwach europejskich, a mianowicie w Belgji, Francji, we Włoszech, w Niderlandach i Czechosłowacji. W tych pięciu państwach obszar oddany pod buraki zwiększył się o 19 procent w porównaniu z rokiem ubiegłym, w Rosji zaś nawet o 40 procent. W lipcu stan buraków przedstawiał się lepiej niż średnio i stanowczo lepiej, niż w lipcu 1923 roku. Zeszłoroczna produkcja cukru buraczanego wynosiła z górą 9 milionów kw. czyli wzrosła o jedną trzecią w porównaniu z okresem 1922 — 23. Największy wzrost produkcji cukru wykazuje Szwecja, następnie Austrija, Rumunja, dalej Bułgaria i Węgry.

Co do lnu, to instytut rzymski ma dane, że uprawa jego rozszerzyła się w Belgji, Francji i Nider-

landach, a bardzo znacznie w Kanadzie (o 21 procent) i Stanach Zjednoczonych (o 64 procent.) Naogół zbiór zapowiada się dobrze z wyjątkiem Irlandji i części Belgji.

Powyższe dane międzynarodowego instytutu o urodzajach nie zawierają danych z Polski, które podług wiosennej ankiety ministerstwa rolnictwa przedstawiały się dobrze, z wyjątkiem żyta, którego urodzaj przedstawiał się o mniej więcej 15 procent gorszym. Obecnie podług ostatniego urzędowego prowizorycznego obliczenia plony tegoroczne wszystkich gatunków zboża naogół niższe mają być 25 procent od plonów roku ubiegłego.

Wpłynęły na to gorsze jeszcze sprzęty żyta, niż się spodziewano na wiosnę: zwłaszcza na południowo-wschodzie państwa, i należycie niewykształcone ziarno tegoroczne, gdyż był krótszy czas na dojrzewanie tegoż.

Pszenica da też plon gorszy, gdyż w różnych stronach kraju plony zostały zniszczone znacznie skutkiem inwazji niezmiarki.

W województwach: poznańskim żyta, przewiduje się, urodzaj średni, w pomorskiem cokolwiek gorszy, z powodu większych szkód zrobionych przez mrozy.

Panująca od paru tygodni mocna tendencja na zbożowych rynkach międzynarodowych, wywołana jest częściowo nieurodzajem obecnym w Rosji, i spodziewanym na ogół niższym zbiorem w roku bieżącym od zbioru zeszłorocznego. — Poza tem przyłączył się do tego moment polityczny. Jak donoszą do pism czeskich z Ameryki Północnej, utworzył się tam mocny finansowy zespół zainteresowany w zwycięstwie republikanów, który zorganizował tymczasowy pszeniczny trust, mający na celu podbijanie cen pszenicy w górę w celu zjednania sobie farmerów amerykańskich na rzecz powyższego stronnictwa. Dzisiaj ceny pszenicy są już na 1 buszlu (około 25 klg.) o 27 centów wyższe od zeszłorocznych w tym samym czasie.

Jak donosi „New York American”, że ceny pszenicy mają dojść do wysokości 1,50 dolara za buszel w Stanach Zjednoczonych. Partja przeciwna, grająca na niżkę, jest tymczasem bezsilna.

Jeżeli taka operacja finansowo-handlowa się uda, to dowodzi olbrzymiej potęgi i wpływów, jakie obecnie mogą wywierać potężne koła finansowe Stanów na różne dziedziny życia gospodarczego.

Wobec tego rok ten pod względem cen zapowiada się pomyślnie dla rolników całego świata.

Ułatwienia sprzedaży azotniaku.

Wiadomą jest rzeczą, że rolnik — zwłaszcza gospodarujący na mniejszym kawałku ziemi — niechętnie odnosi się do wszelkich zmian czy to w sposobie uprawy roli, używanie narzędzi, czy nawozów sztucznych,

Typowym przykładem jest zastosowanie azotniaku w miejsce saletry chilijskiej. Azotniak, produkowany przez Fabrykę Związków Azotowych w Chorzowie, zawiera normalnie 20 procent azotu, a więc jest o 5 procent od saletry bogatszy w azot, a nadto można go o ówmięć mniej wysiewać na rolę, bez uszczerbku dla wydajności.

Niektórzy jednak dla „przyzwyczajenia“, inni — więcej postępowi — nie licząc się z tem, że azotniak wysoko procentowy ze względu na stosunek do jednostki użytecznej (procent azotu) opłaca mniejszy przewóz, a zatem lepiej się kalkuluje, przeciwstawiają wyższej cenie lepszego i bogatszego w azot azotniaku, cenę saletry, która zawiera tylko 15 procent azotu.

Fabryka Związków Azotowych w Chorzowie, licząc się ze sentymentem rolników, jak nie mniej chcąc przekonać, że azotniak o równej z saletrą za wartością azotu, dorównywa zupełnie saletrze, a jest od niej znacznie tańszy, wprowadza na rynek na nadchodzący sezon nawóz niżej procentowy, a mianowicie 15 — 15 i pół procent.

Przez te udogodnienie nadarza się dla członków Pomorskiego Stowarzyszenia Rolniczo-Handlowego drobnych gospodarzy — możność korzystnego zaopatrzenia się w nawóz azotowy na nadchodzącą uprawę jesienną. — Zapotrzebowania prosimy kierować do filji Stowarzyszenia, które zaopatrzymy tylko w razie większej ilości zamówień.

Rozmaitości.

Kraj zbyt bogaty. Do Stanów Zjednoczonych złoto napływa stale w olbrzymiej ilości. Źródłem tego są częściowo regularne spłaty długów przez Rząd angielski, z drugiej zaś strony bardzo znaczna przewyżka towarów wywożonych nad importowanym.

Dnia 1-go czerwca b. r. kasy Skarbu Państwa zawierały przeszło miliard funtów szterlingów w złocie. Przyływ złota zaś w r. 1924-ym obliczają na 93 miliony funtów, czyli przeszło 250000 dziennie. Mieszkańcom ubogich krajów europejskich mogłoby się to wydawać bardzo pomyślnem zjawiskiem gospodarczem. Jest jednak przeciwnie. Nadmiar złota obniżył mocno jego wartość i przez podwyższenie cen towaru spowodował zmniejszenie wytwórczości i zastój w handlu.

Jak powstał maki. Na polach naszych wśród kłosów zbóż kraśnieją purpurą piękne, a tak nietrwałe kwiaty maków. Patrzymy na nie wszyscy. Stroją się w te szkarłatne kwiaty młode dziewczęta, chętnie zdobijmy nimi wnętrza naszych mieszkań, a nie wjemy, że te kwiaty czerwone, to są krople krwi pięknej królowny, córki Króla Nocy i Króla Snu.

Oto, co opowiada legenda: Monilda, ukochana córka Snu i Nocy żyła w prześwieconym blaskiem księżycy państwie cieniów swego ojca. Matka jej przynosiła jej gwiazdy do zabawy, ojciec cudne kolorowe obrazki, a młoda istota pojęcia nie miała o tem, że kraina snu sąsiaduje z krainą rzeczywistości.

Pewnego razu, gdy dziewczę samo wyszło na przechadzkę, zobaczyło w oddali jakiś blask różowy. Ten blask był postąncem Tęsknoty, która nie miała wstępu do cichego państwa Nocy. Olśniona spoglądała córka Snu na świetliste cudo, które ją ciągnęło ku sobie z neodpartą, magiczną siłą. Królowna szła dalej, coraz jaśniejszem stawało się to światło, aż wreszcie wyłoniła się postać o oczach tak świetlistych i promiennych, jakich Monilda nigdy w życiu nie widziała. Urodzona w kraju cieniu, nie znała co to są pokusy Tęsknoty. I dalej biegła za świetlaną postacią, aż wreszcie przekroczyła granicę swej ojczyzny w krainie Snu, która poza nią zapadła się w nicość.

Nie zważała na to Monilda, widząc przed sobą tę piękną postać, którą dogonić pragnęła. Jednakowoż odległość między nią a kobietą różowem promieniącą światłem nie zmniejszała się. Z każdą chwilą potęgowało się zmęczenie Monildy. Wreszcie królowna Snu uczuła takie znużenie, że zamierzała spocząć, ale wówczas jasna świetlista pani znalazła się nagle już koło niej. Tylko piękność jej oblicza znikła nagle. Ze zmienionej twarzy spojrzęło na Monildę nienawiść i szyderstwo. Długim biczem swoim gnała Tęsknota córę Snu po całej ziemi. Krople czerwonej krwi, znaczyły drogę Monildy, a gdy wreszcie zwiewna jej postać padła wyczerpana, wówczas Tęsknota zatopiła swoje długie, ostre szpony w biedne drżące serce, które pękło, a z kropli krwi Monildy wytrysły cudne czerwone jak krew maki, w których zawarte jest dziedzictwo snu.

Odwar makowy sprowadza sen na oczy dziecka, a opium wydobywany z kwiatów maku, przenosi ludzi w krainę snów i upojenia

Ziwa w toruńskim powiecie. Zyta średnie, pszenice dobre. Jarzyny dobre. — Żniwa rozpoczęły się nie wcześniej, jak w drugiej połowie lipca.

Ziemniaki miejscami opóźnione w rozwoju, na ogół zapowiadają dobre plony. Buraki cukrowe nierównomierne: miejscami okryły ziemię i rokuja bardzo dobre plony, miejscami dopiero przerwane.

Koniczyny i siana przeważnie pomyślnie sprzętnięte. Warzywa rokuja dobre plony.

Ze szkodników nie pojawił się dotąd żaden w większej ilości. Na zbożach zauważono tu i owdzie wciórniastka, w jęczmieniu główną nogę. Natomiast w wielu wypadkach nie wykłosiła się późno zasiana pszenica jara.

Wystawa drobiu, gołębi i królików we Lwowie. Podczas IV. Targów Wschodnich będzie od 5 do 8 go września 1924 roku targ hodowlany drobiu, gołębi i królików z równoczesnem premjowaniem okazów, czyli równoczesna wystawa. Dla wystawy będzie specjalny pawilon, z nowozbudowanymi klatkami dla nadesłanych eksponatów, rozmaite maszyny i narzędzia używane w hodowli drobiu, futerek i t. p. W Komitecie Organizacyjnym są najlepsi specjaliści np. prof. dr. Karol Malsburg, redaktor J. Victorini i inni. Wszelkie zgłoszenia po deklaracje na udział w Wystawie, regulamin i t. p. sprawy należy nadsyłać pod adresem: Komitet Wystawy Rolniczej w Lwowie, ulica Kopernika nr. 20.

O nabywanie gruntów z parcelacji rządowej Ministerstwo Reform Rolnych ma już na ukończeniu projekty aktów notarialnych, które będą zawierane z nabywcami gruntów z parcelacji rządowej. Po uzgodnieniu przygotowanych wzorów i wypowiedzeniu się prokuratorji generalnej, Urzędy Ziemskie będą mogły przystąpić do przepisywania tytułu własności rozparcelowanych gruntów, stanowiących dotychczas majątności państwowe, a tem samem zlikwidują rozgorzycnie szerokich mas osadników powodowane nieuregulowanym dotychczas stanem prawnym posiadanych gruntów.

Sprzedaż osad likwidacyjnych. Główny Urząd Likwidacyjny w najbliższym czasie zamierza przystąpić do sprzedaży nowej serii osad likwidacyjnych. Liczba obiekt. przeznaczonych do sprzedaży wynosić będzie około 300. Inform. szczegóły. udziela K. Likwidacyjny w Poznaniu, Aleje Marcinkowskiego, dokąd też należy kierować podania o nabycie gospodarstw.